

sétől felfüggetve, de az építkezések megállapított sorrendjétől való eltérés a helyszíni viszonyok alakulásával mindég a várossal való előzetes meg-

Az állam az egyetemi építkezésekben vállalt kötelezettségének azonban mindmáig nem tett teljeseen eleget.

A városnak be kell látnia, hogy az ország mai pénzügyi helyzetében akadályozva van az egyetemi építkezések folytatásában. De

semmi körülmények között sem nyugodhat bele a város olyan elgondolásba, hogy a már meglévő egyetem méreteiben csorbítottassék

és ezzel a szerződés egyoldalúan megváltoztassék. Nem csak az egyetemcsönkítés gondolatába nem nyugszik meg a város, hanem nyomatékosan fenntartja jogát ahoz, hogy az ország pénzügyi viszonyainak javulásával a városi hozzájárulás feltételül kikötött

egyetemi építkezések befejeztessenek.

Nem helytálló az a felfogás, hogy a város tisztán helyi érdekből, az akkori viszonyok kényszerítő hatása alatt munkaalkalmak létesítése céljából vállalta az egyetemi hozzájárulást. Mert ha a városnak nem országos és magasabb kulturális szempontok lebegtek volna a szeme előtt, úgy az egyetemi építkezésekhez felajánlott nyolc milliót városfejlesztési és városrendezési célokra fordíthatta volna, amivel épüget szerezhetett volna munkaalkalmakat és hasznos beruházásokat, mint az egyetemi építkezésekkel. Vagy ha nem történt volna meg a nyolc millió aranykorona befektetése, úgy a város polgársága annak rendkívül súlyos terheitől most mentes volna.

A város közönségét az egyetemi beruházásoknál az egyetem megszerzésének évszázados vágyán és a magyar kultúra szolgálatán kívül az az elgondolás vezette és

azért szorított háttérbe más, égetően sürgős városrendezési problémákat,

mert feltételezte, hogy a Tudományegyetem három millió pengő költségvetésével, a klinikák idegenforgalmával, a Szegeden tartózkodó egyetemi hallgatók és az egyetemhez tartozók költsékeivel a város lakosságának kárpótlást nyújthat. Az egyetem eredetileg három millió pengőt meghaladó költségvetése már is lepadt 2,175.000 pengőre. Így a várost

ezen a téren máris súlyos veszteség éri.

Ha az egyetem esetleges megcsönkítésével az a költségvetés és az egyetem révén elért közvetett jövedelmek még tovább apasztatnának, a különben is súlyos gazdasági és pénzügyi helyzetben lévő város

az egyetemmel kapcsolatosan vállalt kötelezettségeinek nem tudna eleget tenni.

A magyar igazság kiküzdéséhez legerősebb és állandóan csillogtatott fegyverünk, a kulturfőnyünk. Ennek a kulturfőnynek hatalmas pillérei az egyetemek. A szegedi egyetem ezidőszertel teljes, felszerelése mintaszerű, tanári kara kiváló, köztük európai hírű tekintélyek vannak, akik tudományos felfedezéseikkel és munkáikkal gazdagítják az emberiséget, hirt, nevet és dicsőséget szereznek egyetemünknek, városunknak és az országnak.

Megdöbbentő és elképzelhetetlen az elgondolás, hogy a takarékoság megtévesztő elméletét épp enél a pontnál, jobb jövőnk reménységének várát tartó pillérek lebontásával mi magunk kezdjük meg

és épp annál az egyetemnél, amelynek legnagyobb száma hallgatója van és amely egyetemnek fenntartása aránylag a leggazdaságosabb;

éppen abban a városban, amely a legnagyobb áldozatokat hozta az egyetemért; épp abban a városban, amely az összes magyar vá-

állapodás alapján módosult.

A város vállalt kötelezettségének már száz százaléig eleget tett.

rosok között a legkedvezőtlenebb helyzetbe került a gyászos trianoni határok következtében

és a legsúlyosabb gazdasági válsággal küzdök; épp abban a városban, melyben az egyetemnek országos vonatkozásban is legnagyobb kulturális értéke van és épp abban a városban, amelyet érheteretlen intézkedések az utóbbi években a város közönségének legnagyobb nyugtalanságára és el-

az ősi kolozsvári tudományegyetem a budapesti egyetem mellett egyetlen az országban, amelynek az ezeréves nemzeti kultúra őstalajából sarjadó gyökerei vannak,

amelynek nagyszerű múltja és a tudomány firmamentumán ma is tündöklő jelene van, amely egyik legerősebb irredenta tényezőnk,

Erdély visszaszerzésére való igényünk záloga,

amelynek Csonkaország csak időleges letéteményese és amelynek épségben való megőrzése éppen ezekből az okokból nemzeti becsület kérdése. Ehhez az egyetemhez, Erdély egyeteméhez hozzányulni nem szabad még akkor sem, ha más mindennünk már elveszett volna. Különösen nem szabad hozzányulni most, amikor az utódállamok egyetemeiket nem csak hogy nem sorvasztják, hanem tervszerűen fejlesztik. Az oláh cluji egyetem a magyar egyetem kiűzetése után mintegy negyven százalékkal gyarapodott és a belgrádi egyetem is most állította fel új orvosi fakultását. Ezért Szeged város közönsége

a legnagyobb aggodalommal, megdöbbenéssel és elkeseredéssel

értesült azokról a nyugtalanító és már is uccai tüntetésekben visszhangzó hírekről, hogy a szegedi egyetem megcsönkítése tervbe vétetett és Szeged sz. kir. város közönsége nemzeti, tudományos, kulturális, jogi, etikai, bel- és külpolitikai szempontokból, bár hihetetlennek tartja az egyetem megcsönkítéséről sajtó útján nyilvánosságra jutott híreket, mégis jogainak és igazságának teljes tudatában,

a legerélyesebben tiltakozik az egyetem bármely megcsönkítésének terve ellen

és ha ily terv téves takarékosági elmélet érvényesítése, vagy tájékozatlanság folytán mégis felerülne, mely tisztelettel és bizalommal kéri a m. kir. kormányt és elsősorban a kultuszminisztert önmegméltóságát, hogy az egyetem integritását végye védelmébe.

Elhatározta a közgyűlés, hogy

hódolatteljes tájékoztató feliratot intéz a Kormányzó Ur öfömméltóságához,

felkéri a csanádi püspök ur önmegméltóságát, a főispán urat, a város mindhárom képviselőjét, felsőházi tagjait, a közgyűlés örökös tagjait, a szomszédos törvényhatóságok főispánjait, alispánjait, felsőházi tagjait, képviselőit és polgármestereit, ugyszintén

az egész magyar sajtót,

Tiltakozó szavunkban a nemzet lelkiismerete szólal meg

A javaslatához elsőnek dr. Hunyadi-Vass Gergely szólalt fel a Nemzeti Egység Pártja nevében. — Amidőn az előttünk levő javaslatához hozzászólok — mondotta —, igyekszem kifejezésre jutlatni

a szegedi Nemzeti Egység Pártjának álláspontját

és sietek kijelenteni, hogy a polgármesteri előter-

jesztésére megfeszítottak ugyancsak nagy áldozatokkal megszerzett közhivatalok és intézmények egész sorozatától.

A szegedi egyetem fenntartása a három vidéki egyetem között a leggazdaságosabb, mert a szegedi egyetem évi költségvetése 2,175.000 pengő, a debrecenié 2,587.100 pengő, a pécsié 2,064.500 pengő, holott

a szegedi egyetem hallgatóinak száma a folyó tanévben 2200, a debrecenié: 1400, a pécsié: 1100.

Amig tehát az egyetemi költségvetés arányosításával Szegeden egy hallgatóra 989 pengő, Debrecenben 1848 pengő és Pécsen 1818 pengő esik.

De a már előadott tudománypolitikai, kulturális, gazdasági és pénzügyi szempontok mellett súlyosan mérlegelendő az is, hogy

hogy a szegedi egyetem ügyét hathatós védelmébe venni szíveskedjenek.

Megkeresi a szomszédos törvényhatóságokat, hogy az egyetem megcsönkítésének terve ellen sürgősen tiltakozó közgyűlést tartani és annak határozatáról a m. kir. kormányhoz hasonló szellemű feliratokat intézni szíveskedjenek.

Ezen határozat végrehajtásával a város polgármesterét bizta meg a közgyűlés.

A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel fogadta az előterjesztést és annak megszerkesztéséért lelkes tapsal fejezte ki köszönetét Pálffy polgármesterhegyettesnek.

A javaslat ismertetése után Pálffy polgármesterhelyettes felolvasta a kíséző iratot, amelyet a felterjesztéshez mellékelve küld el a város

Horthy Miklós kormányzóknak.

Főmméltóságú Kormányzó Ur! Szeged sz. kir. város törvényhatósági bizottságának mai napon tartott rendkívüli közgyűlése tiltakozott az ősi kolozsvári tudományegyetem megcsönkítésének terve ellen és úgy határozott, hogy ebben az ügyben Főmméltóságodhoz hódolatteljes tájékoztató felirattal fordul. Amikor a közgyűlés határozatának eleget teszek és az egyetemi ügyre vonatkozó főbb adatokat tartalmazó közgyűlési jegyzőkönyvi kivonatot felterjesztem, a sz. kir. város közönsége és hatósága nevében hódoló tisztelettel kérem Főmméltóságodat, hogy azt, mint Szeged város közönségének kérelmét is tudomásul venni és elfogadni kegyeskedjék. Ez a trianoni határok következtében különösen sokat szenvedő alföldi nagy magyar város, amely a nemzet történelmi idejének legválságosabb napjait, valamint a felszabadításra indulás magasztos eseményét ősi városunk falai között Főmméltóságoddal együtt élte át, megkülönböztetett hűséggel, ragaszkodással és hódolattal érez Főmméltóságod iránt és azt reméli, hogy ezen nagy idők emléke Főmméltóságod nemes lelkében sem tűnhetett el nyomtalanul, miért is a városnak mostani, életbevágóan fontos ügyét legmagasabb érdeklődésére és pártfogására méltatni kegyeskedik.

Szeged sz. kir. város közönségének ragaszkodó hűségét és alattvalói hódolatát jelentve Isten áldását kérjük Főmméltóságod bölcs kormányzására és hazánk javára irányuló minden ténykedésére.

Hódoló tisztelettel:
Dr. Somogyi Szilveszter
polgármester.

jesztést elfogadom és ahhoz hozzájárulok. Ez a város adósságot-adósságra halmozott, hogy régi vágyát s mondjuk úgy, hogy

történelmi jussát,

a szegedi egyetemet — megvalósítsa. A város polgárságának egyetemes áldozatkésztsége és az a bensőséges ragaszkodás és tisztelet, amellyel a Kolozsvárról menekült egyetemet a város polgár-